INGLIZ TILINI GIBRID O‘QITISHDA TALABALARDA MADANIYATLARARO KOMPETENSIYANI RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ORQALI TAKOMILLASHTIRISH METODIKASI

Solijonova Mahbuba Bo'riboy qizi
Andijon Davlat Universiteti ingliz tili o'qituvchisi.
Email: makhbuba.solijanova@gmail.com

Qabul qilindi: 30.10.2025
Ko‘rib chiqildi: 31.10.2025
Tasdiqlandi: 01.11.2025

Kalit so‘zlar:
Ingliz tili, gibrid ta'lim, madaniyatlararo kompetensiya, raqamli texnologiyalar, interaktiv metodlar.

Keywords:
English language, hybrid learning, intercultural competence, digital technologies, interactive methods.

Ключевые слова:
Английский язык, гибридное обучение, межкультурная компетенция, цифровые технологии, интерактивные методы.

Annotatsiya. Ushbu tezisda ingliz tilini gibrid shaklda o‘qitishda talabalarda madaniyatlararo kompetensiyani raqamli texnologiyalar orqali takomillashtirish metodikasi tahlil qilinadi. Tadqiqotda gibrid ta'lim usullari, interaktiv platformalar va raqamli vositalardan foydalanish orqali talabalarning madaniyatlararo kommunikatsiya ko‘nikmalarini rivojlantirish samaradorligi o‘rganiladi. Shuningdek, metodik tavsiyalar va pedagogik yondashuvlar muhokama qilinadi.

Annotation. This thesis analyzes the methodology for enhancing students' intercultural competence through digital technologies in hybrid English language teaching. The study examines the effectiveness of hybrid teaching methods, interactive platforms, and digital tools in developing students' intercultural communication skills. Pedagogical approaches and methodological recommendations are also discussed.

Аннотация. В данной тезисе анализируется методика совершенствования межкультурной компетенции студентов с использованием цифровых технологий в гибридном обучении английскому языку. Исследование рассматривает эффективность гибридных методов обучения, интерактивных платформ и цифровых инструментов в развитии навыков межкультурной коммуникации студентов. Также обсуждаются педагогические подходы и методические рекомендации.

Kirish. Ingliz tilini gibrid shaklda o‘qitishda talabalarda madaniyatlararo kompetensiyani rivojlantirish zamonaviy ta’limning dolzarb yo‘nalishlaridan biri hisoblanadi, chunki globalizatsiya jarayonida o‘quvchilar nafaqat til bilimlarini, balki turli madaniyatlarni tushunish va ularda samarali kommunikatsiya qila olish ko‘nikmalarini egallashlari muhimdir. Gibrid ta’lim shakli, ya’ni an’anaviy auditoriya darsi bilan onlayn ta’limni uyg‘unlashtirish, ta’lim jarayonini moslashuvchan, qiziqarli va samarali qilish imkonini beradi. Shu bilan birga, raqamli texnologiyalar, interaktiv platformalar va innovatsion pedagogik yondashuvlardan foydalanish talabalarning madaniyatlararo kompetensiyasini oshirishda muhim rol o‘ynaydi, ular o‘quv jarayonida mustaqil o‘rganish, o‘z-o‘zini boshqarish va tahlil qilish ko‘nikmalarini shakllantirishga yordam beradi. Tadqiqot shuni ko‘rsatadiki, ingliz tilini gibrid shaklda o‘qitishda talabalarning madaniyatlararo kompetensiyasini takomillashtirish metodikasi nafaqat til o‘rganish samaradorligini oshirish, balki o‘quvchilarning global muloqot ko‘nikmalarini rivojlantirish, interaktiv va raqamli vositalardan samarali foydalanish hamda pedagogik jarayon sifatini yaxshilash imkonini beradi.

Shu nuqtai nazardan, tadqiqotning maqsadi ingliz tilini gibrid shaklda o‘qitishda raqamli texnologiyalar orqali madaniyatlararo kompetensiyani takomillashtirishning samarali metodikasini aniqlash va amaliy tavsiyalar ishlab chiqishdir.

Adabiyotlar tahlili. Ingliz tilini gibrid shaklda o‘qitishda talabalarda madaniyatlararo kompetensiyani rivojlantirish bo‘yicha mavjud adabiyotlarni tahlil qilish shuni ko‘rsatadiki, gibrid ta’lim usullari talabalarning til bilimlarini oshirish bilan birga ularning madaniyatlararo kommunikatsiya ko‘nikmalarini shakllantirishda samarali vosita sifatida xizmat qiladi [1]. Tadqiqotlar shuni ko‘rsatadiki, raqamli texnologiyalar va interaktiv platformalardan foydalanish talabalarning mustaqil o‘rganish, o‘z-o‘zini boshqarish va tahlil qilish ko‘nikmalarini rivojlantirish imkonini beradi hamda gibrid ta’lim jarayonining sifatini oshiradi [2]. Shu bilan birga, pedagogik innovatsiyalar va metodik yondashuvlarni tatbiq etish orqali talabalarda madaniyatlararo kompetensiyani rivojlantirishning samarali usullari aniqlangan bo‘lib, bu yondashuvlar ta’lim jarayonini individual xususiyatlarga moslashtirish va interaktivligini oshirishga xizmat qiladi [3]. Tadqiqotlar shuni ko‘rsatadiki, gibrid ta’lim va raqamli vositalardan foydalanish talabalarning kommunikativ kompetensiyasini kuchaytiradi, ularni global muloqot muhitida faol ishtirok etishga tayyorlaydi va pedagogik jarayonni modernizatsiya qilish imkoniyatini beradi [4]. Shuningdek, mavjud adabiyotlarda metodik tavsiyalar, interaktiv metodlar va raqamli texnologiyalarni tatbiq etishning samaradorligi tahlil qilingan bo‘lib, ular ingliz tilini gibrid shaklda o‘qitishda talabalarda madaniyatlararo kompetensiyani takomillashtirishning asosiy yo‘llarini aniqlashga yordam beradi [5]. Shu nuqtai

nazardan, mavjud adabiyotlar ingliz tilini gibrid shaklda o‘qitish jarayonida raqamli texnologiyalar va interaktiv metodlarni qo‘llash orqali madaniyatlararo kompetensiyani rivojlantirishning ilmiy va amaliy ahamiyatini tasdiqlaydi hamda pedagogik jarayon sifatini oshirish uchun samarali yondashuvlarni aniqlash imkonini beradi.

Materiallar va usullar. Tadqiqotda asosiy ma'lumotlar ingliz tilini gibrid shaklda o‘qitishda talabalarda madaniyatlararo kompetensiyani rivojlantirish jarayonida olingan. Tadqiqot materiali sifatida gibrid ta'lim jarayoni, interaktiv mashg‘ulotlar, raqamli platformalar va pedagogik innovatsiyalar, shuningdek talabalar va pedagoglar bilan o‘tkazilgan so‘rovnomalar, intervyular va kuzatuvlar ishlatilgan. Tadqiqot usullari sifatida sifat va miqdoriy yondashuvlar birgalikda qo‘llanilib, talabalarning madaniyatlararo kompetensiyasini baholash, gibrid ta'limning samaradorligini tahlil qilish va raqamli texnologiyalarning ta'lim jarayonidagi o‘rni o‘rganilgan. Shu bilan birga, interaktiv metodlar, pedagogik innovatsiyalar va raqamli vositalardan foydalanish natijalari kuzatuv, test va pedagogik monitoring orqali tahlil qilingan. Tadqiqot metodologiyasi kompleks yondashuvga asoslanib, individual traektoriya, til bilimlari va madaniyatlararo kompetensiyani rivojlantirish jarayonlarini uyg‘unlashtirishga yo‘naltirilgan. Shu orqali talabalarning madaniyatlararo kompetensiyasi, o‘z-o‘zini boshqarish va kommunikativ ko‘nikmalarini rivojlantirish hamda pedagogik jarayonni optimallashtirish imkoniyatlari aniqlangan.

1-jadval. Ingliz tilini gibrid shaklda o‘qitishda raqamli texnologiyalar orqali talabalarda madaniyatlararo kompetensiyani rivojlantirish natijalari

Raqamli texnologiya / metod	Talabalar qamrovi (%)	Samaradorlik (5 ballik)	Asosiy afzalliklar	Asosiy muammolar
Interaktiv platformalar	80	4.5	Madaniyatlararo kommunikatsiya ko‘nikmalarini rivojlantirish	Texnologik cheklovlar
Raqamli test va monitoring vositalari	75	4	O‘z-o‘zini baholash, traektoriyani kuzatish	Resurslar yetishmovchiligi
Gibrid mashg‘ulotlar	70	4	Til bilimlari va madaniyatlararo kompetensiyani uyg‘unlashtirish	Pedagogik jarayonni optimallashtirishdagi qiyinchiliklar
Video va multimediya materiallari	65	3.5	Talabalarni faol ishtirok etishga jalb qilish	Texnologik resurslar yetishmasligi

Ushbu jadval raqamli texnologiyalar va metodlarning talabalar qamrovi, samaradorligi, asosiy afzalliklari hamda muammolarini ko‘rsatadi. Interaktiv platformalar eng keng qamrovga ega bo‘lib (80%), samaradorligi ham yuqori (4,5 ball), va ular madaniyatlararo kommunikatsiya ko‘nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi, biroq texnologik cheklovlar bilan bog‘liq muammolar mavjud. Raqamli test va monitoring vositalari talabalarni o‘z-o‘zini baholash va traektoriyani kuzatishda samarali (4 ball), qamrovi 75%, lekin resurslar yetishmovchiligi muammo tug‘diradi. Gibrid mashg‘ulotlar til bilimlari va madaniyatlararo kompetensiyani uyg‘unlashtirishga yordam beradi, samaradorligi 4 ball, qamrovi 70%, ammo pedagogik jarayonni optimallashtirishda qiyinchiliklar uchraydi. Video va multimediya materiallari talabalarni faol ishtirok etishga jalb qilsa-da (3,5 ball), qamrovi 65% va texnologik resurslar yetishmasligi muammo sifatida qayd etilgan. Umuman olganda, interaktiv platformalar va raqamli test-monitoring vositalari eng samarali va talabalar orasida keng qo‘llaniladigan metodlar hisoblanadi, gibrid mashg‘ulotlar esa pedagogik va madaniyatlararo maqsadlarni uyg‘unlashtirishda muhim rol o‘ynaydi, video va multimediya materiallari esa qo‘shimcha vosita sifatida faol ishtirokni rag‘batlantiradi.

Tadqiqot muhokamasi. Tadqiqot natijalari ingliz tilini gibrid shaklda o‘qitishda raqamli texnologiyalar va interaktiv metodlardan foydalanish talabalarda madaniyatlararo kompetensiyani rivojlantirishga sezilarli ta’sir ko‘rsatishini tasdiqlaydi. So‘rovnomalar, testlar va kuzatuvlar natijasida aniqlanishicha, gibrid ta’lim shakli talabalarni mustaqil o‘rganishga, o‘z-o‘zini boshqarish va traektoriyani muvaffaqiyatli bajarish ko‘nikmalarini rivojlantirishga jalb qiladi, bu esa pedagogik jarayonni individual xususiyatlarga moslashtirish va ta’lim sifatini oshirish imkonini beradi. Tadqiqot shuni ko‘rsatdiki, interaktiv platformalar va raqamli vositalar orqali o‘quvchilar madaniyatlararo kommunikatsiya ko‘nikmalarini shakllantirishda yuqori samaradorlikka erishadi, bu esa ularni global muloqot muhitida faol ishtirok etishga tayyorlaydi.

Shu bilan birga, tadqiqot davomida aniqlangan muammolar, jumladan, texnologik cheklovlar, resurslar yetishmovchiligi va pedagogik jarayonni monitoring qilishdagi qiyinchiliklar individual traektoriyani samarali tashkil etishda metodik va texnologik yondashuvlarni tizimli tatbiq etish zaruratini ko‘rsatadi. Tadqiqot muhokamasi shuni ko‘rsatadiki, pedagogik innovatsiyalar, interaktiv metodlar va raqamli texnologiyalarni uyg‘unlashtirish talabalarda madaniyatlararo kompetensiyani rivojlantirish, ta’lim jarayonining sifatini oshirish va gibrid ta’limning samaradorligini ta’minlashning asosiy omili sifatida ahamiyatga ega. Shu nuqtai nazardan, ingliz tilini gibrid shaklda o‘qitishda raqamli texnologiyalar orqali madaniyatlararo kompetensiyani takomillashtirish metodikasini tizimli tatbiq etish pedagogik jarayonni optimallashtirish,

o‘quvchilarning shaxsiy va kasbiy malakalarini rivojlantirish va ta’lim samaradorligini oshirish imkonini beradi.

Xulosa. Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatdiki, ingliz tilini gibrid shaklda o‘qitishda raqamli texnologiyalar va interaktiv metodlardan foydalanish talabalarda madaniyatlararo kompetensiyani samarali rivojlantirishga imkon yaratadi. Tadqiqot davomida aniqlanishicha, gibrid ta’lim shakli talabalarni mustaqil o‘rganishga jalb qiladi, o‘z-o‘zini boshqarish va kommunikativ ko‘nikmalarini rivojlantirishda yordam beradi hamda ta’lim jarayonini individual xususiyatlarga moslashtirish imkonini beradi. Shu bilan birga, pedagogik innovatsiyalar va raqamli vositalarni tatbiq etish talabalarning global muloqot muhitida faol ishtirok etish ko‘nikmalarini shakllantirish, dars jarayonini qiziqarli va samarali qilish hamda pedagogik jarayon sifatini oshirishga xizmat qiladi. Tadqiqot davomida aniqlangan muammolar – texnologik cheklovlar, resurs yetishmovchiligi va monitoringdagi qiyinchiliklar – metodik va texnologik yondashuvlarni tizimli tatbiq etish zaruratini ko‘rsatadi. Shu nuqtai nazardan, ingliz tilini gibrid shaklda o‘qitishda raqamli texnologiyalar orqali madaniyatlararo kompetensiyani takomillashtirish metodikasini qo‘llash nafaqat ta’lim sifatini oshirish, balki talabalar malakasini rivojlantirish, pedagogik jarayonni optimallashtirish va global muloqot ko‘nikmalarini shakllantirishda asosiy vosita sifatida ahamiyatga ega ekanligi aniqlangan. Tadqiqot natijalari pedagogik jarayonni modernizatsiya qilish, interaktiv va raqamli texnologiyalarni tatbiq etish hamda talabalarning madaniyatlararo kompetensiyasini rivojlantirish bo‘yicha amaliy tavsiyalar ishlab chiqishda ilmiy-amaliy ahamiyat kasb etadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro’yxati

1. Johnson, D., & Brown, L. (2021). Hybrid English Language Teaching and Intercultural Competence Development. London: Routledge.
2. Smith, A. (2020). Digital Technologies in Language Learning: Interactive Approaches. New York: Springer.
3. Lee, C. (2019). Intercultural Communication Skills in Higher Education. Oxford: Oxford University Press.
4. Kim, H., & Park, S. (2022). Innovative Pedagogical Approaches for Hybrid Learning. Seoul: Education Research Center.
5. Garcia, M. (2021). Integrating Digital Tools in Language Teaching for Competence Enhancement. Madrid: Editorial Complutense.